

NASILJE

JOŽE HORN

Kdo ne bi priznal, da živimo v dobi nasilja, ki ga človek povzroča sočloveku. Zato govorimo samo o tem.

V vseh časih se je to dogajalo in to na vse različne načine. Razlike človeške mogočnosti so se vedno kazale tudi zunaj. Tisti, ki je mislil, da je in da ima več, je hotel gospodariti nad drugimi. Dostikrat je v ta namen uporabljal silo ali nasilje, krutost nad samo naravo, nad živalmi in še huje nad ljudmi. To človeško nasilje nad sočlovekom je tudi najhujše, ki človeku povzroča hudo trpljenje. Uresničuje se tisti izrek; človek človeku volk.

En način nasilja je bilo suženjstvo v tistem času. Njegov moderni način pa ni nič manj nasilen in nečloveški. Ugrabitve, umori za pičle centave, koncentracijska taborišča, vojne, itd. V tretjem tisočletju nima človeško življenje nobene vrednosti.

Nasilje povzroča telesno in duševno gorje, ki ga življenje ne samo preveč prinaša. Tega ne bi smeli sami nikdar ne povečati. Prihaja mi na misel izrek: kar nočeš, da bi drugi tebi storili, tudi ti njim ne stori. To bi sploh moralo biti pravilo vsega skupnega in medčloveškega življenja. Sočloveka ne bi smeli zlorabljati, ampak mu delati dobro, kar bi koristilo nam samim in našim bližnjim. Brez nasilja vsaj te vrste trpljenja ne bi bilo.

Človek je gospodar, ni pa lastnik vesolja in narave. Podvrzita si zemljo, je rekel Stvarnik človeku. Ni mu pa dal pravice zlorabljati naravo in človeka v namene, ki tega niso vredni. Nikdar mu ni dovoljeno uporabljati nobene vrste nasilja, najmanj do sočloveka, da doseže svoj namen.

Gospodar vsega obstoja in življenja je samo Bog. Če se človek postavi na Njegovo mesto in se ima za lastnika vsega, kar je bližnjega, bo Bogu dajal odgovor.

Nasilje lahko opazujemo vsak dan na naših cestah in v okolju, kjer živimo. Pretepanje, prepiranje, kričanje, izzivanje, nestrpnost, poniževanje, obrekovanje, kar z eno besedo imenujemo - besedno nasilje. Tega je preveč že v družini, v vsaki skupnosti in sploh med ljudmi. Vse je proti ljubezni do bližnjega in je pomanjkanje spoštovanja do sočloveka. Začenja se v mislih in preide na besede. Še huje pa je, če se to pokaže tudi v dejanju, kjer dobi svoj izraz. In tega je danes zelo veliko. Gotovo preveč. Nikjer nisi varen, ne ti in ne tvoje stvari. Prevladuje miselnost, da je vsakdo gospodar tebe in tvoje lastnine. Kar je tvoje je moje, kar pa je moje, tebe ne briga. Poleg tebe, so tudi sedmo zapoved izbrisali iz dekaloga.

Kje je lestvica vrednot? Kje je vrednost človekovega življenja? Kje je spoštovanje? Kdo ne izpolnjuje deset božjih zapovedi?

Samo te prinašajo človeku svobodo in dostojanstvo in ga postavljajo na pravo pot življenja.

Bog je človeka poznal in mu v njegovo dobro nekatere dolžnosti zapovedal in druge stvari prepovedal. Če bomo upoštevali, bo nasilje marsikje izginilo.

Slovensko-hrvaška zgodovinska komisija

V 150 letih, ki jih preučuje slovensko-hrvaška zgodovinska komisija, v stoletju zla s svetovnimi vojnami, Slovenci in Hrvati niso bili vpleteni v medsebojne spopade, bilo je le nekaj „prepirljivih momentov“, je po drugem zasedanju komisije v Ljubljani poudaril sopredsedujoči hrvaški zgodovinar Duvan Bilandžić. Da prevladujejo dobri odnosi med narodom, se je strinjal tudi vodja slovenskega dela komisije Janko Prunk in pojasnil, da gre pri problemih za novejša vprašanja.

„Vedno je problematično tisto, kar je najbližje,“

je dejal Prunk na novinarski konferenci po zasedanju. „Gre za vprašanja, ki so nastala tik pred razpadom skupne države, mi pa bomo pokazali, kako in zakaj je do tega problema prišlo, rešitve pa ne bomo predlagali,“ je poudaril. Med problemi je navedel vprašanje Jadranske nuklearne kletke (NEK), za gradnjo katere so denar dali Slovenci in Hrvati, ostala pa je v Sloveniji, kot tudi glede podružnice nekdanje Ljubljanske banke v Zagrebu.

Glede meje med državama je Prunk izpostavil, da v dolgem odseku ni pro-

Deželni glavar na avstrijskem Korotkem Joerg Haider je spet ostro napadel slovensko manjšino.

„Super podpore“ za kulturno delovanje slovenske manjšine naj bi vnašale nemir med prebivalstvo, zato v prihodnje slovenskih društev ne bi smeli podpirati bolj kot nemških. Tudi katoliška Cerkev naj bi razčistila določena vprašanja, v poljskih atlasih v Sloveniji pa je treba nemudoma popraviti jezikovne in kulturne meje.

Kot je dejal Haider, na avstrijskem Korotkem ne bo dodatnih dvojezičnih krajevnih napisov, „razen če bi s tem soglašali vsi“. Novo dvojezično topografijo bi po Haiderjevih izjavah

morale podpreti vse stranke, ki so zastopane v občinskih svetih posameznih občin.

Na pogovorih naj ne bi sodelovali predstavniki slovenskih organizacij, Narodnega sveta korotkih Slovencev (NSKS), Zveze slovenskih organizacij (ZSO) in Skupnosti korotkih Slovencev in Slovencev (SKS). Manjkala naj bi tudi korotki Heimatdienst (KHD) in Zveza brambovcev (KAB). Po Haiderjevih besedah naj bi se konferenca o konsenzu na Dunaju nadaljevala šele potem, ko bi na Korotkem našli rešitev na ravni občin.

Poleg krajevnih napisov pa bi bilo treba obravnavati tudi še druga odprta

vprašanja. Po Haiderjevem mnenju gre pri tem za „situacijo pri društvih“, ker naj bi slovenska društva prejemale „super podpore“.

To naj bi povzročalo nemir, zaradi česar bi morale ukrepati zvezne oblasti. Slovenska društva naj bi namreč dobivala trojne podpore, in sicer od Avstrije, dežele Korotke in tudi iz Slovenije.

Haider je izrazil tudi upanje, da bo s kratkim rokofom Schwartzem lahko dosegel dogovor glede „spornih vprašanj“ v katoliški Cerkvi. Slovenski duhovniki naj bi namreč pri pogrebih proti volji nemških govorečih svojcev maveli v slovenščini.

Haider znova napada slovensko manjšino

Na zasedanju OVSE kar 22 odločitev

V Ljubljani se je vrnilo zasedanje OVSE, organizacije za evropsko varnost.

Predsedujoči OVSE Dimitrij Rupel se po sestanku v vodji ameriške in ruske delegacije ter nekaterih drugih delegacij glede sklepnih dokumentov ministrskega sveta OVSE po-

danja organizacije v Ljubljani obžaloval, ker ministrom ni uspelo sprejeti deklaracije.

Na zasedanju zanjo ni bilo soglasja, je pa bila „visokokvalificirana večina“, je dejal. Poudaril pa je, da so sprejeli veliko število, kar 22, odločitev, pri tem

vedal, da so se stalnica na sestanku dokaj zblížala.

Na sestanku, ki je trajal približno tri ure, so govorili predvsem o ministrski deklaraciji in o časovnem načrtu reform OVSE. Rupel je potrdil, da se pri prvi zapleta o umiku ruskih sil iz Gruzije in Moldavije, pri drugem pa je problematično besedilo glede opazovanja volitev oziroma vloge Urada za demokratične ustanove in človekove pravice (ODIHR).

Predsedujoči OVSE, zunanji minister Dimitrij Rupel, je na novinarski konferenci trojke OVSE ob sklepu 13. ministrskega zase-

pa izpostavil sprejetje časovnega načrta reform OVSE.

Rupel je še menil, da se je OVSE izkazala za vitalno organizacijo, predvsem v oddaljenih državah, kjer ljudje živijo v težkih socialnih in političnih razmerah. Izpostavil je napredek v nekaterih državah v minulem letu, pri čemer je posebej omenil Ukrajino in Kirgizistan.

Dobre rezultate so po Ruplovih besedah dosegli tudi v Gorskem Karabahu in na Kosovu. Pri tem je Rupel nekoliko razočaran, ker na zasedanju v Ljubljani niso dosegli dogovora o izjavi o Kosovu.

Janča v Londonu

Slovenski premier Janez Janča je v Londonu po pogovoru s predsedujočim Evropski uniji, britanskim premierom Tonyjem Blairom ocenil, da je britanski predlog za novo finančno perspektivo povezave za obdobje 2007-2013 „sprejemljiv kompromis, v kolikor bo prišlo do nekaterih sprememb v strateških točkah proračuna“, ter tudi povedal, da je neto pozicija Slovenije po njem blizu neto poziciji iz junijskega kompromisnega predloga.

„Za nas predlog predstavlja sprejemljiv kompromis, v kolikor bo prišlo še do nekaterih sprememb v samih strateških točkah proračuna, in sicer v smeri večje razvojne naravnosti in v smeri večjega premika pri skupni kmetijski politiki. To zadnje je sicer realno težko pričakovati,“ je dejal.

„Po predlogu, če se ne bo bistveno spreminjal, je neto pozicija Slovenije blizu neto poziciji v času luksemburškega predsedstva, lahko bi celo rekli, da relativno ugodna. Nekaj manj je sredstev za razvoj podeželja, kohezijska sredstva pa so praktično enaka ali celo večja, tako da je z ustrezno kombinacijo obeh virov možno uresničiti programe, ki smo jih predvideli za čas do leta 2013, če bo naslednja finančna perspektiva sprejeta v decembru,“ je nadaljeval.

Janča je bil sicer le eden v vrsti premierov EU, ki so se zvrstili pri Blairu. Srečanja sodijo v okviru „prestolnic na turneji“ pred vrhom konec prihodnjega tedna, kjer bo perspektiva seveda osrednja tema. Po teh potekajočih posvetovanjih bo predsedstvo pred vrhom prestolnicam poslalo popravljene kompromisni predlog, na podlagi katerega naj bi voditelji nato sklenili doseči dogovor.

Spomin na Hribovška

„Večer s pesnikom Ivanom Hribovškom“, so priredili v Radovljici, od koder je bil pesnik doma, ob 60. obletnici njegove smrti. O osebnosti prezgodaj umlega pesnika in o njegovih pesniških stvaritvah sta se pogovarjala pri polni dvorani v dvorani Tomaža Linhartar prof. Franc Pibernik in Jože Šifer. Pesmi pa je recitala Alenka Bole Vrabc.

BERI...

HUDE NAPAKE
V KNJIGI CORSELLISA 2

60 LET
TRŽAŠKEGA RADIA 2

ŽIVLJENJE SLOVENCEV
V MENDOZI 3

NOVICE SLOVENCEV
V IZRAELU 4

HUDE NAPAKE

Recenzija knjige
SLOVENIA 1945
Memories of death and survival
After world war II (spomini in preživetje po II svetovni!)
John Corsellis Č. M. Ferrar
Publisher L.B. Tauris London

Pisec Corsellis je bil maja 1945 kot socialni delavec v Celovcu, Vetrinje, civilno taborišče.

Tragedija namih domobrancev, ga je tako prizadela, da se je tej tematiki posvetil dolga leta.

Pred deset in več leti sem osebno z njim govoril. Čutil in nakazal je veliko simpatijo, sočutje do te naše tragedije, ni pa izustil ene same besede o odgovornosti angleških oblasti. Kolega M. Ferrar v predgovoru ta zločin označi samo s prevaro (deception), ker so Angleži domobrancem povedali, da jih vozijo v Italijo!!!

Corsellis opisuje podrobno usode posameznih beguncev tako kardinala Ambrožiča, psihiatra Jančarja, G. / Gpe. Riko Zierfelda itd. Poskusa podati celotno zgodovino naše revolucije, državljanske vojne, vendar s premnogimi hudimi napakami. Razlog: aplicira prevečkrat in v važnih zadevah netočne, lažne komunistične vire.

Pisec se niti ni potrudil dobiti pravo število vrnenih domobrancev, piše o 12.000, četudi angleški dokumenti govore o dokaj točni številki 8.700, katero so indirektno tudi potrdili nam v Sloveniji. Poglejmo nekatere druge trditve:

Str. 3, 2. odst: domobranci ustanovljeni od antikomunističnih katoličanov. Nemci in Italjani so mnoge

od teh preganjali kot nacionaliste... Toda katoliki so tudi kolaborirali... Ko so prišli v Avstrijo so nosili nemške uniforme in nemško orožje. Enostavno bi jih bilo imenovati kot hlapce okupatorja. Toda resnica je bolj kompleksna ... Žrtve so bile strahotne. Ljudje so bili soočeni z velikimi moralnimi problemi. Da so nekateri pogrešili ni čudno...

Iz gornjih stavkov je lahko razbrati:

a) neko anti katoliško potezo, ker domobranstvo nakazuje kot izrazito katoliško gibanje in organizacijo. To napačno označbo je pisec protestant pobral od KPS;

b) govori o pogreških točno tako kot naša levica, brez vsakih podrobnosti v čem bi ta greh bil;

c) pisec prevzame kot svojega največji pravni in družbeni nesmisel KPS ko označi vsako kolaboracijo kot neprilumno, greh, zločin!

d) pisec enostavno ne razume posledic okupacije. V okupirani deželi bodo domače oborožene formacije povsem legitimno, normalno nosile obleko, orožje, ki ga okupator prekrbi. Harka konvencija iz leta 1907 vse te stvari predvideva, dopušta ...

Pisec skusa razložiti (str. 8, odst. 2) našo revolucijo, državljansko vojno kot izraz borbe za oblast med katoličani in partijo. Omenja sicer VOS-ov začetni terorizem, toda ga ne označi kot edinega krivca in edino krivdo za izbruh državljanskega spopada.

Citiram pisca (str. 29, odst. 5) „Spomladi 1942 so se katoličani in komunisti spopadli.“ Povsem

zgreteno, posnemajoč režimske zgodovinarje, da je to za medsebojno pobijanje! Zgodovina pa točno nakaže za pomlad 1942 ne vedno VOS-ov grozni enostranski terror, brez najmanjše samoobrambene akcije opozicije. Posnemajoč netočne režimske vire pisec namreč eno edino pomembno akcijo partizanov: napad na Štampetov most. Kot vemo, so Štampetov most razrušila angleška letala ... Omenja rušenje viadukta (borovniškega) in tozadevno zahvalo Marzala Aleksandra; kot vemo tudi uničenje viadukta ni bilo delo NOB-a.

Še hujša malomarnost pisca: citiram (str. 35 odst. 1): „Varnke straže so ob priliki skupaj z Italjani obiskali partizansko kmetijo in zvezali ženo in tri otroke in ne nesečo sosedo in jih zažgali do smrti.“ Kot vir navaja govorjenje Bert Pribaca, političnega emigranta, ki se je vrnil ne v SFRJ. Dogodek je popolnoma izmišljen, nikdar dokazan. Med drugim: Varnkim stražam Italjani niso dopustili najmanjšega akta sile proti rojakom in za Italjane krive za premnoge zločine ni znan tako grozni zločin.

Nedopustno!: pisec piše „Škof Rožman je pisal v pastoralnem pismu: mi smo hvaležni Bogu, da je navdihnil vodjo Italije da je nasvetoval ustanovitev (anexation) Ljubljanske province.“ Pisec je toliko nemaren, da citira od Graziolija falzificirano Rožmanovo izjavo. Z eno besedo pisec je kot svojo pisal in prisvojil vso lažno zgodovino enoumskega režima in njegovih zgodovinarjev!

Peter Urbanc, Toronto

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONA MIZERIT

Povolilni premiki se nadaljujejo s polno paro. Mnogi opazovalci pa menijo, da če razvoj dogodkov ne ni bil tako žalosten, bi ga lahko smatrali za posrečeno burko.

Eden da, drugi ne. O nestalnem poslancu (Borocotó), ki je takoj po volitvah preskočil iz opozicijske Macrijeve PRO v vladno Fronto za zmago, smo že pisali. Novost je, da kljub vsem sodnim postopkom in kljub predstavitvi v sami parlamentarni zbornici, omenjeni uskok s pristankom svojih kolegov že sedi na svojem poslanskem sedežu. A parlament je doživel dve dodatni aferi. Prva, da izvoljenemu poslancu, bivšemu policijskemu komisarju in županu mesta Escobar (Luis Patti) niso dovolili nastopiti funkcije. Zbornica mu je z absolutno večino odklonila sprejem in njegovo vprašanje poslala v zadevno komisijo. Razlog je bil, da je obtožen krčenja človekovih pravic za dobo protigverilske vojne. Da je medtem na poslanskih stolčkih sedelo že kar nekaj bivših prevratnikov ni vplivalo na izid glasovanja. Kakor tudi ne, da ima bivši predsednik Menem v teku več sodnih postopkov, ki se dotikajo korupcije, pa je vseeno zasedel mesto v senatu, ki mu sedaj poverja imuniteto.

Vest in zakon. Druga afera je pa tekla okoli bivšega zunanega ministra. Predsednik Kirchner ga je prepričal, da je načeloval seznamu vladnih kandidatov za poslance v prestolnem mestu. Uspeh ni bil najboljši (dospeli so komaj na tretjem mestu) a Rafael Bielsa je bil izvoljen. Torej je odstopil kot minister. Še preden pa je nastopil kot poslanec, mu je predsednik „ponudil“ mesto veleposlanika v Franciji. Bielsa je ponudbo sprejel in sporočil zbornici, da ne bo nastopil kot poslanec. Reakcija opozicije je bila silna. Razne stranke so obtoževale vlado, da je to norčevanje in da se igra z ljudsko voljo. Bivši minister se je branil, čeprav da ponudbe ni sprejel z veseljem in da to zanj predstavlja problem vesti. Gotovo ga je vest resnično pekla, ker je naslednji dan preklcal svoj odstop, se odrekel mestu veleposlanika in sporočil zbornici, da bo nastopil kot poslanec. Odločitev je v vladi padla kot strela z jasnega in v Kirchnerjevem krogu so dali vedeti, da jim korak bivšega ministra ni po godu. A Bielsa se je držal svoje končne odločitve. Vprašljivo pa je, kakšno funkcijo bo opravljal sedaj v zbornici visoko kulturen, izobražen in nedvomno plemen poslanec, ko je padel v nemilost pri vodstvu.

Železna srajca. Kot smo lahko brali v časopisju je to, da svoje funkcionarje

postavi na kandidatne liste, potem jih pa postavi na druga mesta, že stara navada predsednika Kirchnerja. Za dobo, ko je kot guverner vladal v provinci Santa Cruz, je pogosto segal po tem orodju. Pa tudi ni to izključno njegova navada. Še hujše se je pred časom dogodilo v provinci La Rioja, ko je guverner zaprosil dopust, da je lahko kandidiral kot senator, po volitvah pa je odstopil kot senator, prepustil to mesto svoji sestri, ki mu je sledila na kandidadni listi, sam pa znova prevzel guvernerski mandat. Spričo takih primerov ni čudno, da (kot kaže anketa raziskovalnega inštituta) državljani postavljajo med ustanove, ki najbolj zapadajo korupciji, prav politične stranke.

Paris je vreden mar? Spodrsrlaj okoli Bielsa izvira iz temeljnega dejstva, da so se vezi med Francijo in Argentino, ki so bile tradicionalno močne in ugledne, zadnje čase precej zrahljale. Naj gre za vprašanje diplomatskih odnosov, finančnih zadev in zlasti problema privatiziranih podjetij javnih storitev, povsod naletimo na težave. Argentinska vlada je brezskrbno gledala, kako rjavijo včasih blesteči stiki. Zadnji čas je prišlo celo do hudih protokolarnih spodrsrlajev. Vlada je vendarle spoznala, da tako ne more naprej in je skusala zadevo rešiti — na svoj način. A ta način ni bil najboljši. Bielsa bi bil res primeren človek za to mesto, a ne v svojstvu ravnokar izvoljenega poslanca, in tudi ne, ko je komaj zapustil mesto zunanega ministra. Po aferi je bil končno za poslanika imenovan Eric Calcagno, sociolog, ki je več let živel in tudi študiral v Parizu in pozna skrite poti francoske diplomacije.

Drage kravice. Kljub visokodonečim napovedim, vprašanje inflacije ne ni rešeno. Verige veletrgovin so se sicer obvezale, da bodo znižale cene za 15%; objavljen je bil celo seznam znižanih izdelkov in pridelkov, a vse je zelo nejasno, poleg tega pa so trgovine v pričakovanju znižanja stvari tako povirale, da se marsikje pocenitev ne bo poznala. Da tu sploh ne govorimo o mesu, kjer je vse le ne pri pogajanjih obljubah, in vlada sama priznava da bo znižanje stopilo v veljavo šele prihodnji mesec. Velik uspeh bo že, če cene ne bodo naprej rastle. Medtem pa se je povečala družina skupnega južnoameriškega trga. Pod pritiskom argentinske vlade je sedaj pristopila Venezuela. Vključitev je lahko pozitivna, ker je to petrolejska država. A kaže, da si Argentina preveč obeta od radodarnosti predsednika Chaveza. Na tem svetu ni nič zastoj.

60 LET POZITIVNIH IN NEGATIVNIH VALOV

Dokončujemo leto, v katerem je bila po svetu cela množica proslav in komemoracij ob 60-letnici konca druge svetovne vojne. Slovenci smo jih tudi imeli. Predvsem smo se spominjali začetka begunskega življenja tistih, ki so zaradi svojega protikomunističnega udejstvovanja morali v svet, da si rešijo življenje. Na letomnem 12. Taboru Slovencev po svetu, ki ga je v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu pripravilo Izseljensko društvo Slovenija v svetu v začetku meseca julija, so predavatelji obdelali tematiko tistih beguncev, ki so za krajši ali daljši čas vplivali na življenje zamejskih Slovencev.

Časnikar Ivo Jevnikar je podal izčrpno sliko tega vpliva na slovensko zamejstvo v Italiji. Kot je sam poudaril, so sadoivi njihovih naporov ne danes opazni, saj so postali temeljni kamni organiziranega življenja slovenskih zamejcev.

Med njimi je radijska postaja Radio Trst A, ki je po odločitvi zaveznike uprave imela slovensko vodstvo. Zaradi ideološke in politične odločitve samih komunistov, ki so bojkotirali vse, kar so zavezniki Slovincem omogočili, so na slovenski radijski postaji v Trstu dolga leta (desetletja) prevladovali demokratično misleči sodelavci. Ne samo, da je postaja nudila kulturno in narodnostno podporo svojemu lokalnemu, zamejskemu poslušalstvu: z objektivnim, demokratičnim in svobodnim poročanjem je nudila rojakom onstran železne zavese ne drugo plat zvona, — oziroma pravilno plat, ki ni imela agitpropovskega prizvoka, ampak je verodostojneje kazala na to, kar se dogaja po svetu in tudi celo tam, „oni strani“.

Ta radijska postaja je v natrpanem Kulturnem domu v Trstu praznovala 60-letnico v nedeljo, 4. decembra s slovesno akademijo. Praznovali so pa tudi deseto obletnico slovenskih televizijskih programov v okviru deželnega sedeža italijanske radiotelevizije RAI.

Na slovesnosti je igralo in pelo več kot 160 slovenskih glasbenikov iz vse dežele FJK, ki so predstavili kar tri praiizvedbe. Ob stoletnici Ubalda Vrabca sta bili prvič javno izvedeni kantata za ženski zbor in orkester Dve sestri, ki jo je skladatelj napisal po baladi Antona Ankerca, in Mali koncert za simfonični orkester. Izvedli so tudi kantato za zbor in orkester, ki so jo naročili mlademu slovenskemu glasbeniku iz Gorice.

Slovesnosti so se udeležili visoki predstavniki slovenskega in italijanskega političnega življenja, kakor tudi kolegi z RTV Slovenije.

Zanimive, preudarne in vzpodbujajoče so bile nekatere besede v pozdravnih govorih.

Koordinator deželnih sedežev pri RAI Giuseppe Cerello je prinesel pozdrave državnega predsednika RAI Claudia Petruccioli in poudaril, da je Radio Trst A prehodil dolgo

pot v 60 letih, saj je „počaršen nad dejstvom, da je Radio Trst A v svoji zgodovini odraz tiste plemenite večkulturnosti, ki je označevala Trst in je danes odraz klime konstruktivnega sodelovanja med narodi in to v času, ko se je sodelovanje med narodi v novi Evropi bolj okrepilo, saj so stare zamere presežene.“

Tržanski župan Roberto Dipiazza je pozdravil v slovenskem jeziku in se slovenski narodni skupnosti zahvalil za vztrajanje in kulturno delo, ki se odraža tudi v 60 letnem delu Radia Trst A. Zaželel si je, da bi Trst postal metropola nove Evrope, in bo to postal, tako tržanski župan, „samo če se bo zavedal doprinosu slovenske manjšine in dejstva, da prihodnje leto ne bo več meje med Italijo in Slovenijo. Če hoče Trst ostati v prvi ligi, se potem mora zavedati, da to lahko stori samo skupaj s Slovenci, ki v njem živijo.“

Deželni odbornik za kulturo Roberto Antonaz je čestital in povedal, da se je že veliko naredilo, izrecno pa poudaril, da je „pri nas samo ne petica tistih, ki se ne zavedajo pomena slovenske narodne skupnosti v Italiji“.

Žal ne moremo posploševati besed o plemeniti večkulturnosti, konstruktivnem sodelovanju in preseženju starih zamer. V isti številki tednika Novega glasa, iz katere povzemamo podrobnosti s te slovesnosti, glavni urednik tednika Andrej Bratuž v uvodniku daje vtis, da ti podatki niso tako navdušujoči.

K dolgemu seznamu mazarških akcij „petice tistih, ki se ne zavedajo pomena slovenske narodne skupnosti v Italiji“, dodaja ne novo, ki se je pojavila na stavbi v Tržiču, kjer je z možem živela Bernardka Radetič, pred kratkim umrla priznana javna delavka. „Zlasti stavek, ki zadeva pokojno in ki ga nočemo zapisati, kaže, koliko sovražstva zmore bedno človeško bitje. Zlikovcev, ki ne poznajo nobene pietete, nista ustavila ne smrt ne trpljenje Bernardkinih najbližjih in žalost vse naše skupnosti. O dogodku sta poročala naš dnevni tisk in prispevek na naši televiziji.“ Italijanski mediji (razen goriškega škofijskega tednika Voce Isontina) se pa za to sploh niso zmenili, vsa ta nečlovekost se jim ni zdela tako huda, da bi jo bilo vredno objaviti in seznaniti italijanske bralce o pomanjkanju srčne kulture. Ob tem lahko le pripomnimo, da se deželni odbornik moti, ko govori o petici: k materialnim mazalcem je treba pristeti ne vse tiste, ki se niso oglasili in obsodili človeka nevednih dejanj.

In tudi župan bo imel ne dolgo dela, da bo obmejno mesto spremenil v metropolo, volivci pa bodo morali izbrati uspešnejšega trenerja in boljših igralcev, da bodo spravil Trst v prvo ligo ...

Zamude je že šestdeset let.

GB

SLOVENC V ARGENTINI

MENDOZA

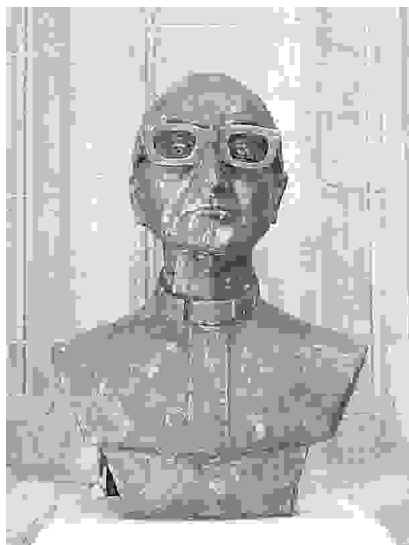
Spomenik župnika Ivana Tomažiča

Za praznovanje 200. letnice župnije San Vicente Ferrer v Godoy Cruz-u so v nedeljo 30. oktobra odkrili, ob vhodu v Cerkev, spomenik župnika Ivana Tomažiča, ki je tam pastiroval 30 let. Po otvoritvi spomenika je Med slovesno sveto. mamo prepeval nas Pevski zbor pod vodstvom dirigenta Diega Bosqueta. Ker je godoykružka farna cerkev, gotskega stila izredno akustična je zbor zvenel v lepi glasovni ubranosti, kar je dodalo okvirni pečat liturgični slovesnosti.

Program 200-letnice župnije San Vicente Ferrer je bil pestro osnovan. Župljani so se duhovno pripravljali za ta dogodek skozi devet mesecev. V petek 28. oktobra v Cine Teatro.

Plaza, v polni dvorani, so predstavili versko-kulturni in zgodovinski program, luči in sence te plodne krajevne cerkvene skupnosti, ki so jo ustanovili čilenski dominikanci, ko so pred dvema stoletjema prišli čez kordiljero. Dober del programa je bil namenjen župniku Tomažiču, posebej ker je ne samo obnovil lepo farno cerkev, marveč tudi duhovno prenovil župnijsko občestvo in ga „aggiorniral“ po navodilih II. Vatikanskega cerkvenega zbora.

Gospod Ivan Tomažič se je rodil v Ljubljani 18. novembra 1912. Po končani drugi svetovni vojni se je kot slovenski begunski duhovnik naselil v mendoški pokrajini. Po nekaj mesecih kaplanovanja v San Martinu je bil leta 1950 postavljen za župnika v kraju Santa Rosa, oddaljenem 80 km iz mesta Mendoza proti vzhodu. Leta 1967 pa je nastopil na veliki in pomembni župniji mendoške nadškofije v Godoy Cruz in tam pastiroval prav do svoje smrti, ki se je zgodila 6. junija 1997. Zaslužnega župnika Ivana Tomažiča so pokopali

Doprni kip

pred vhodom v cerkev. Že takoj po smrti in so nad grobnico postavili marmornat postavek na katerem je zasidran sedanji spominski kip.

Na pobudo sedanjega župnika Gabriel-a Bossini-ja smo Slovenci sprejeli proročje za pomoč pri izviru tega projekta. G. Tomažič je bil tudi dober in zvest služabnik tudi slovenskega cerkvenega občestva v Mendozu, saj je vedno rad prihajal med nas in bil namestnik g. J. Horna ob primerih njegove odsotnosti, posebno ob času bolezni. Zato je name Društvo, s predsednico, gospo Marjano Šmonžumer na čelu, z veseljem sprejelo naprotne akcije in organiziralo razne prireditve za pridobitev gmotnih sredstev.

Organiziranje umetniškega dela kipa je pri našem Društvu je prevzel g. Jernej Bajda. Izbral je Loreno Bru, znano v Mendozu po kvaliteti njenih del. Ta umetnica je ustvarila enkratni doprni kip, vlit v bronu, ki res predstavlja "pravi lik" gospoda Tomažiča, ne samo po njegovi zunanji fizonomiji ampak tudi po notranjem duhovnem življenju, ki je vedno izražal, tako ob zdravju in posebej ob času bolezni katero je sprejel kot križ odrešenja.

Po odkritju spomenika je bivši župnik Augusto Barachini, ki je spremljal g. Tomažiča posebno v zadnjih letih življenja, izrazil presenečenje „saj sem mislil, da je med nami“ in drugi, že priletni župljan je povedal „sedaj ga imamo zopet v fari in nas blagoslavlja ob vhodu v cerkev“.

Gospod Barachini je danes Mendozu glavni tajnik v CEDUCAR-a (Consejo de Educación Católica de Argentina) in ima g. Tomažiča za zgled duhovnika, zato se je spravlil opisati njegovo življenje, katerega ima v precejni meri dovtopenega. Ker pa nima zadostnih informacijah o prvih letih življenja zeli potovati v Slovenijo da bi dobil podatke o rojstnem kraju, življenje v otroških in mladostnih letih, ter informacije o času ko je potekala kruta komunistična revolucija na slovenskem. Morda bi se mu ta želja lahko izpolnila s pomočjo ustreznega cerkvenega ali podjetniškega sponzorja.

Posebno zahvalno pismo smo prejeli od sedanjega župnika Gabriel-a Bossini-ja, ki pravi:

A la Comunidad Eslovana de Mendoza.

Queridos Hermanos en Cristo.

En nombre de mi comunidad y del mío propio, les agradezco la donación del busto del Padre Juan Tomazic y la participación del coro durante la celebración de la Santa Misa.

Fue hermosísimo!!! Toda la gente quedo admirada por la excelencia de la celebración y de los cantos litúrgicos.

Confío que se reitere en otras ocasiones la colaboración entre ambas comunidades para Gloria de Dios y de la Santa Madre Iglesia: "Que hermoso es que los hermanos vivan unidos" (S.32).

Esperando que Dios les devuelva el ciento por uno me despido cordialmente en Cristo y María.

Naj pismo g. Bossini-ja utrdi namo versko in slovensko zavest, da bomo kot potomci naših prednikov v Argentini nadeljevali delo kot zavedni kristjani.

Inženir Jože Šmon

Pročelje cerkve San Vicente Ferrer

Grob in spomenik župnika Ivana Tomažiča

Športno delovanje fantov

Najvažnejše športno delovanje, ki ga je mendoška mladina letos uresničila, je bil „Nogometni Turnir 2005“, ki se je pričel v juliju in končal novembra, prav na mendoškem mladinskem dnevu.

Pri tem turnirju je sodelovalo 11 ekip. Te skupine so vsak petek zvečer in ob nedeljah po naši prileti v Slovenski dom in na dvorišču vsak po svojih talentih pokazale nogometne lastnosti. Čeprav se je včasih zaradi napačne sodbe, ali zaradi nejevolje med igralci povzročila „temperatura“

(ki tudi pripada nogometni folklori in da tekmovanju poseben pečat) se je turnir razvil v celoti v normalnem duhu.

Prvo mesto „Patula“, drugo mesto ekipa „Želva“, ki je v finalu premagala ekipo „Patula“, ki je osvojila drugo mesto, za 7 golov proti 1. Posebno priznanje je dobila ekipa „Los Guada“, kajti čeprav so jo sestavljali najstarejši igralci, je priborila tretje mesto.

Pokale smo razdelili med praznovanjem mladinskega dne. Občinstvo je zaploskalo zmagovalcem in

„Patula“, drugo mesto

„Los Guada“, tretje mesto

vsem tistim, ki so sodelovali skozi ves turnir. Ne smemo pozabiti na navijače, ki so svojo ekipo venomer z vsemi močmi podpirali. Turnir je bil res lep in ostane želja, da se bomo prihodnje leto ponovno pomerili.

Posebno zanimivo bi bilo da bi se kdaj v prihodnjem letu pomirila Mendoza vs. Buenos Aires. Naj bo ta prva ponudba našim rojakom, ki žive ob Srebrni Reki.

Avgustin Šmon

„Želva“, prvo mesto

36. Mladinski dan

19. in 20. novembra smo praznovali naš 36. mladinski dan. Geslo je bilo letos: „Več je kar nas družijo, kot kar nas loči“.

V soboto 19. novembra ob 21.30 uri se je vrnil

Slovenskega naroda.

Zato hočemo mladi danes poživljati naš duh, oživljati vrednote, katere so nas naši stari in stari stari naučili od otroških let.

Želimo naprej delati za Slovensko družino v Mendozu!!! In to, preko vseh osebnih razlik; ker je drugačnost naših čustev in misli manjša, kot to, kar nas družijo.

Družijo pa nas ... prijateljstvo, ljubezen, medsebojno spoštovanje, katoliška vera, delo in trud.

Hvala lepa!!!

Tomaž Bajda pa je pozdravil v španskem jeziku:

Estamos muy contentos de festejar otro año más el día de la juventud.

Hace unos años, tuve la suerte de viajar a Eslovenia ansioso de saber cómo nos iban a recibir a los argentinos de sangre eslovana. De a poco tuvimos que ir amoldándonos; sin embargo, nos dimos cuenta que a ninguno de los que estábamos allí nos había costado empezar a relacionarnos. Claro, hablábamos el mismo idioma, profesábamos la misma religión católica, por ambas partes que como conocíamos el pasado nos llevaban a mantener un diálogo fructífero, además de contar innumerables veces donde se hacía presente el canto, la comida, la música, y otras tantas cosas de la vida cotidiana.

Reflexionando nos dimos cuenta que solamente nos separan 14.000Km de distancia y que nos unen estas innumerables anécdotas y ejemplos vividos, donde: "Es más lo que nos une, que lo que nos separa".

Quiero hacer posible mi deseo de que cada día encontremos, especialmente los jóvenes, aquellos argumentos que nos unen y nos hacen ser personas íntegras a través de los tiempos.

No desaprovechemos este inmenso tesoro que es para nosotros el Dom, donde seguramente vamos a encontrar cosas que nos separan; pero jamás podrá igualarse a aquello que nos une.

Dios los Bendiga!

Muchas gracias!

Naravniki so nam v prizoru brez besed, z mimiko in glasbo, prikazali zanimiv in iznajdljiv nastop. Dekleta in fantje smo letos pripravili prikaz televizijskega programa „El Imbatible“ (Nepremagljiv). Povabljeni na program so bili pari iz različnih držav, ki so morali odgovorjati na vprašanja o slovenski kulturi, zemljepisju, zgodovini, idr. Bilo je zelo poučno, a tudi zelo zabavno.

Sledila je razdelitev nagrad za prvo, drugo in tretje mesto nogometnega turnirja. Ob koncu smo večerjali in plesali. Lepo je bilo!!!

Astrid Llanos

Od zgoraj: David Bajda, deklinski zbor Encijan in družina Zemljč

glasbeni večer na katerem so peli: otroci slovenske osnovne šole, deklinski zbor Encijan, skupina Los Chañares in družina Zemljč. David Bajda je pa z igral nekaj skladb na kitari.

V nedeljo, 20. novembra ob 10. uri smo dvignili zastavi in sodelovali pri mladinski mami, ki jo je daroval g. Jože Horn. Sledile so nogometne igre, ki so bile zaključek turnirja 2005.

Popoldne se je vrnila predstavitev mladine in naravnih prijateljev. Po petju argentinske in slovenske himne sta predsednika mladinskih organizacij, Marta Grintal in Tomaž Bajda, imela vsak kratek nagovor.

Marta Grintal je spregovorila takole:

Veseli nas, da lahko praznujemo naš eno leto ta dan, kjer mladi pokažemo, da smo prisotni!!!

„Več je kar nas družijo, kot kar nas loči“. To je geslo, ki smo si ga izbrali za letošnji dan.

Veliko Slovencev živi po svetu: v Argentini, v Severni Ameriki, v Avstraliji, v državah Evrope, Afrike, Azije ... Čeprav smo vsi rastreseni po svetu nekaj ostane v nas, ki nas vedno družijo, nas povezuje.

TO JE SLOVENIJA, slovenski izvor, slovenski jezik, slovenska tradicija, navade, vrednote.

Čeprav so razdalje velike in realnost življenja različna, po kulturi in okolju, nekaj v nas ostane živo in edino. Nekaj v naši notranjosti naredi, da se počutimo del nečesa večjega, ... del

SLOVENCİ PO SVETU

Nadškof Uran v Izraelu

Prejšnji teden je prišel na obisk v Sveto deželo ljubljanski nadškof msgr. Alojz Uran. Sprejel ga je veleposlanik Republike Slovenije Iztok Jarc, pri katerem smo se dobili ob prihodu nadškofa. Zadnji dan je pa daroval sv. mašo za vse Slovence po svetu in za mir v teh krajih v podzemski kapelici v cerkvi sv. Petra v Jaffi (Stari Tel Aviv). Ta kapelica je bila zgrajena v začetku XIX.

stoletja pod trdnjavo obzidja, ki je bil zgrajen proti turkims napadom za časa Napoleona 1775. Sedaj obzidje ne obstoja več, pač pa je del prvotnega stolpa trdnjave sedaj povezan kot ena sama enota s poslopjem samostana sv. Petra.

Kot družina smo imeli prvo priložnost v letu biti deležni slovenske maše tu v daljavi na bližnjem vzhodu, v tako zasebnem zgodovinskem okviru z nadškofom v krogu dveh slovenskih družin iz starega in novega sveta.

Po zaključeni sv. maši smo ga poslovili pri zajtrku ob turški kavi in „falafel“ (arabski prigrizek) ob morju, kjer

smo obujali spomine na trenutke zadnjih obiskov nadškofa leta 2001 in 2004, ko mi je ob poslovlitvi v slovenski hiši osebno naročil naj pozdravim g. Iztoka in go. Heleno Jarc, ko pridem v Izrael, ker je njun najbližji družinski prijatelj v Sloveniji. Kasneje smo ga poslovili ob odhodu z mednarodnega letališča Ben-Gurion.

Prisrčen in iskren pozdrav iz Svete dežele vsem rojakom želi

Jože Novak in družina

Miklavž je pač dober svetnik ...

... poje stara pesem. Po demokratizaciji in osamosvojitve Slovenije je prišel iz katakomb in sedaj prehodi/prevozi Slovenijo po dolgem in počez ter obdaruje otroke. Ponekod se ustavi v župni cerkvi, kjer ga otroci nestrno pričakujejo, drugod se pa pelje na okrašenem traktorju po celi župniji in se v vaseh ustavlja ter nagraduje pridne otroke. Seveda ga spremljajo angeljci, pa tudi brez parkljev ne gre.

Tudi med nekdanje argentinske in druge otroke je prišel. Na povabilo Izseljenstva društva Slovenija v svetu je v soboto, 3. decembra lepo pevilo otrok in staršev pričakalo v dvorani Zavoda sv. Stanislava v Šentvidu, kjer jih je nagovoril, nato pa obdaril s knjigo, sadeži in drugimi sladkostmi.

Ko so otroci dobili svoje, so se starši pridli na svoj račun ter se ob soku in piškotih razgovorili do kar pozne ure.

GB

Preternova nagrajenca

Letosnja Preternova nagrajenca sta pesnik, esejist in pisatelj Milan Dekleva ter filmski režiser Karpo Godina. Dekleva nagrado prejme za življenjsko delo na področju literarne umetnosti, Godina pa za življenjsko delo na področju filmske umetnosti.

Nominiranci za nagrade Preternovega sklada so kipar Mirko Bratuna, slikar Sandi Červek, pianist Bojan Goršek, igralka Natasa Barbara Gračner, flautist Aleš Kacjan, oblikovalec Žare Kerin, pisatelj Milan Kleč, režiser Damjan Kozole, rogist Borjan Lipovšek, lutkar Silvan Omerzu, pisatelj Marko Sosič in pesnica Maja Vidmar.

Dobitniki skladovih nagrad bodo, kot običajno, znani na dan podelitve, 7. februarja 2006, na sloves-

nosti, na kateri bosta o svojem umetniškem credu spregovorila oba Preternova nagrajenca, Milan Dekleva in Karpo Godina. Umetniki del slovesnosti bo režiral Janez Burger.

Mi in čas

Vrtinec vsakdanja nam zatre čustva. Tisto čudno hitenje brez smeri.

Enoličnost.

Velikokrat grobost pa tudi neobzirnost.

Nimamo časa, da bi se mirno ozrli naokrog.

Ne vemo, kako bi prekinili vrtenje okoli osi svojega jaza.

Nenadoma tresk z neba. Name vrtenje pa je tako močno, zagon tako silen, da se te čez čas zavemo, da je treščilo.

Ustavilo se je, kar se je vrtelo.

Pogledali smo izven nas, in zadobili tisto, kar smo mislili, da je bilo izgubljeno: čas.

Čas zase in za druge. Čas tudi za tihino, da zaslišimo glasove, ki se ne podajajo v tuljenje.

Nato pa blaženi mir. Ta nam podari eno od najlepših doživetij: zavedati se — zagledati — da drugi so, in jim pogledati v oči.

Danes, da ne bo prepozno ...

Jožetu (našemu bratu) v spomin ob mesecu odhoda v večnost.

Mara Črnak Sánchez,

29.11. 2005

Odprli 21. knjižni sejem

V Linhartovi dvorani Cankarjevega doma so odprli 21. knjižni sejem. Slavnostni govornik je bil Boris Pahor iz Trsta, ki je spomnil na Kosovelovo misel, da so zavzemamo za evropskega človeka, vendar moramo ohraniti svoje lastne obraze. Zadnje čase je bil sam na več sejmih, ki so potrdili upanje in pomenili zadostneje za primorski življenj, ki mu je bil v preteklosti odrezan „jezik in knjiga“.

S tem v zvezi je spomnil na primorsko organizacijo Tigr in njihove nočne pake, ki so jih puščali pred durmi slovenskih družin, v katerih je bila tudi knjiga Prvi koraki, da so se lahko učili jezika.

Pahor je izrazil skrb zaradi hlapenja zavesti, tudi matice, za zamejce. Zamejske založbe delajo, a to ni

dovolj. Konec robov pomeni odpravo obrambnega zidu proti tujim vplivom, je menil govornik, ob tem pa pozval Ljubljano, naj ne hlata po prestižni vlogi, temveč naj se zanima tudi za zagate zamejcev. Poudaril je pomen kulture in njene eminentne naloge - da ustvarja enotni identitetni prostor.

Na slovesnosti so podelili vrsto sejmskih nagrad. Med njimi je Schwentnerjevo nagrado za prispevek k razvoju založništva in knjigotrštva prejel direktor založbe Ognjišče Franc Bole, pesnica Stanka Hrasatelj je žirijo za najboljši prvenec prepričala z zbirko Nizki toni, priznanje za mlado prevajalko pa je dobila Barbara Jurčič Terseglav za prevod romana Evangelij po Jezusu Kristusu Josea Saramaga.

Kulturni program so oblikovali glasbeni zasedba Bossa de novo in Andrej Rozman - Roza. Prireditelj sta povezovala Živa Rogelj in Sebastijan Cavazza.

ŽENA IN NJEN SVET

Ali ti ali on

JUAN PABLO LEDESMA

Danes imamo veselo novico. Odo življenju. Dogodek, ki ti povrne upanje v človeka in v neskončno moč ljubezni, ki bije v vsakem radodarnem srcu.

Pred kratkim se je to zgodilo v Italiji, a se te naprej dogaja po različni mestih sveta, ker Rita ni bila prva, niti ne bo zadnja.

Rita je poučevala klasične jezike na Univerzi v Bergamu. A namesto blesteče kariere je izbrala družinsko življenje in se je posvetila svojim otrokom. Zapustila je stólico na Univerzi. Bila je poročena z Enriquejem in imela sta dva ljubka otroka, Francisca in Andrésa, stara 12 in 10 let. V tej družini so bila vrata za življenje na stežaj odprta.

Nekega dne so ji zdravniki sporočili novici. Prva je bila novica veselja in radosti - na poti je tretji sinček, Federico. Druga novica je bila tragična — Rita ima neozdravljivo bolezen, raka. Zato bo morala izbirati. „Ali ti ali on. Ali tvoja smrt ali smrt otroka,“ je bila neusmiljena razsodba

zdravnikov, ki so jo zaman poskušali prepričati. „Edina možna terapija je splav,“ so vztrajali.

Rita je vedela, da nima nobene možnosti preživetja, če ne splavi. Zavedala se, kaj tvega. Vedela je, da bo Enrique odovnel in da bosta Francisco in Andrés ostala brez mame. A ne morete zahtevati od matere, naj izbere enega svojih otrok. Ni verjela strami laži, da rečeno „tkivo“ živemu bitju, tisti osebi, tistemu otroku - tvojemu otroku -, ki ga nosiš pod svojim srcem in ki je meso tvojega mesa.

Vsakič, ko ji je kdo svetoval naj splavi, da bi tako rešila svoje življenje, je odločno odgovorila: „NE. Splaviti bi pomenilo isto kot, da bi morala zbrati med katerima od ostalih dveh otrok zato, da se sama rešim“. In tako je Federico zagledal luč sveta, ker je njegova mati rajši videla njega kot pa „gospo kemoterapijo“. Rak je z njo obračunal. Rita nas je zapustila pri 41 letih, ko je Federico praznoval tretji mesec življenja.

To je zgodba o Riti in o tolikih ženah, ki so spomenik materinstvu,

spomenik resnični ljubezni. Kako se ne bi spominjali junških dejanj Marine Donethy, Barbare Barton, Lelle Longoni Crosini, Roberte Magnani, Carle Levati Ardenghi, Felicidad Merati, Claudie Cardinali in Juane Beretta?

Sveta Juana Beretta Molla, tako jo pozna katoliška Cerkev, je umrla leta 1962 za posledicami raka, ko je bila noseča za četrtega otroka. Ona, zdravnica, ni sprejela zdravljenja, ki bi ji omogočilo rojitev, a bi povzročilo splav. Leta 2004 jo je Janez Pavel II. proglasil za svetnico. Postala je zgled za vse tiste, ki branijo življenje nerojenih otrok.

V teh spodbudnih novicah želim poudariti tudi globoko zadovoljstvo in radost vseh tistih neznanih mater, ki zaradi ljubezni izgorevajo svoje življenje minuto za minuto ter se darujejo in razdajajo za blagor svojih otrok.

Rita in mnoge drugih matere so res novica, ki prinata veselje tako na zemljo kot v nebesa. In tako lahko mirno zaspimo, ker nam je bilo dano spoznati, da ljubezen premaga vse.

(Po Catholic.net)

NOVICE IZ SLOVENIJE

NOV KORAK DO SCHENGENSKE MEJE

V okviru schengenskega izvedbenega načrta vzpostavitev zunanje meje Evropske zveze sta minister za javno upravo Gregor Virant in minister za promet Janez Božič slovesno odprla mednarodni železniški mejni prehod Dobova ob meji s Hrvaško. Območje prehoda obsega približno 2000 kvadratnih metrov prostorov, ki so namenjeni policijskim in carinskim službam ter potrebam železnice.

KAKO JE JEDEL PREŠEREN?

Tiste, ki se radi vrtijo po kuhinji in ki radi včasih skuhamo tudi kaj drugačnega, bo razveselil izid knjige Kuharica v Prešernovem času, za katero je poskrbela Cankarjeva založba. Kuharico je po rokopisnih receptih ljubljanske gospodinje iz začetka 19. stoletja Katharine Werderdus pripravil Boris Kuhar.

MILIJON MEHKUŽCEV IZ SLOVENIJE!

V prostorih Prirodoslovnega muzeja Slovenije so odprli razstavo Največja zbirka mehkužcev na Slovenskem - malakološka zbirka Franceta Velkovrha (SSK): mehkužci so živali z mehkim telesom brez notranjega ogrodja: polži, školjke, itd; po kasteljsko: moluscos). Na razstavi so prikazani le izbrani primerki iz petih skupin mehkužcev, ki jih je mogoče najti na območju Slovenije, je poudaril avtor razstave Tomi Triler. Velkovrhova zbirka namreč v celoti šteje več kot 71.000 inventarnih enot in prek milijon primerkov. Razstava bo na ogled do konca novembra 2006.

PO SVETU

OBRAMBA NARAVE

Evropska komisija je na svetovnem spletu začela dveh mesečno posvetovanje o ukrepih, s katerimi naj bi Evropska unija do leta 2010 preprečila zmanjševanje biotske raznovrstnosti. Komisija bo ugotovitve upoštevala pri pripravi dokumenta, v katerem bo voditelj držav članic EU pozvala, naj spodbujajo zaveze, ki so jih dali za zaustavitev zmanjševanja biotske raznolikosti v povezavi in v svetu. Bogata biotska raznovrstnost je bistvenega pomena za gospodarsko blaginjo, varnost, zdravje in druge vidike vsakdanjega življenja.

OD MINISTRA DO PODJETNIKA

Odločitev nekdanjega nemškega kanclerja Gerharda Schroederja, da bo vodil nadzorni svet podjetja za gradnjo severnoevropskega plinovoda pod Baltskim morjem, je presenetila nemško vlado. To je priznal tudi nemški minister za gospodarstvo Michael Glos. Pretekli petek se je namreč izvedelo, da bo Schroeder po tem, ko se je poslovil z mesta nemškega kanclerja, v prihodnje vodil nadzorni svet družbe, zadolžene za izgradnjo podvodnega dela plinovoda, ki bo zahodnoevropsko tržišče prek Baltskega morja povezal z največjimi zalogami zemeljskega plina na svetu Baltskega morja povezal z največjimi zalogami zemeljskega plina na svetu.

ODPUSTITE NAŠE DOLGE

Finančni načrt, katerega namen je revne države osvoboditi bremena dolgov, bo, kot je pojasnil predsednik Svetovne banke Paul Wolfowitz, vseboval podrobnosti o praktičnih vidikih, povezanih z zavezami, ki so jih države članice skupine G8 sprejele na julijemskem vrhu na Škotskem. Načrt bo vseboval natančen časovni okvir za zmanjševanje dolga in delitve sredstev, ki jih zagotavlja Svetovna banka. Kot je ob tem povedal Wolfowitz je cilj načrta države odrediti bremena odplačevanja dolgov. Na ta način bodo lahko revne države sredstva, ki bi jih sicer namenile odplačevanju dolgov, usmerile v zagotavljanje temeljnih socialnih storitev.

PROTI GLOBALIZACIJI

V Hongkongu, kjer poteka ministrsko zasedanje Svetovne trgovinske organizacije, so protiglobalisti pripravili prvi protestni shod. Kot je poročala ameriška tiskovna agencija, je pohod v nedeljo 4. iz sredinca mesta proti sedežu vlade začelo več kot 3 tisoč aktivistov z vsega sveta, katerim se je potem pridružilo še več somišljenikov. Po ocenah naj bi se protestov pred in med ministrskim zasedanjem, ki bo potekalo do prihodnje nedelje, udeležilo okoli 10 tisoč protestnikov iz različnih delov sveta. Policija je zato zavarovala okolico kraja, kjer poteka srečanje.

ČILE PRED ODLOČITVJO

Petnajst let po nastopu demokracije stoji Čile pred zgodovinskim preobratom. Na nedeljskih predsedniških volitvah je namreč zmagala 54-letna Michelle Bachelet, ki ima možnost, da bo postala prva ženska na čelu te države. Prejela je 45,8% glasov, a bo morala 15. januarja na drugo rundo. Njen desničarski tekmeč bo Piñera, ki je prejel 25,4% glasov, a se je pred volitvami dogovoril za podporo tudi desničarskega Lavina, ki je prejel 23,2%. Čilenci so volili tudi nov spodnji dom parlamenta ter polovico senata.

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENC V ARGENTINI BUENOS AIRES MARIJSKA AKADEMIJA

ki jo je pripravila tudi letos slovenska mladina, je v nedeljo, 11. decembra privabila v ramonko župnijsko dvorano veliko število rojakov, ki so dvorano napolnili do zadnjega prostora. Slavnost se je začela s pesmijo Ave María. G. Ciril Markež je nato lepo recital odlomek o Mariji, nakar je deklamiral pevski zbor občuteno zapel tri pesmi. Lepa in učinkovita je bila zborna deklamacija, ki so jo podale gospodične Amičeva, Mizeritova, Debeljakova in Železnikarjeva. Slavnostni govornik je bil g. Žužek. V svojem govoru je razvijal misli o pomenu te slavnosti in poudarjal potrebo Marijinega varstva, da bi se slovenska mladina ohranila moralno zdrava.

Na Marijski akademiji je nastopil tudi moški zbor ramonkega pevskega zbora. S pesmijo „Zmagala si,,, ki so jo peli vsi navzoči, so pa uspelo Marijansko akademijo zaključili.

PROSLAVO DNEVA ZEDINJENJA

So pripravili v Buenos Airesu Jugoslovansko sokolsko društvo, Slovensko kulturno društvo „Edinost“ ter jugoslovanska folklorna skupina. Bila je v soboto 3. XII. V dvorani Jugoslov. doma na Dock Sudu. Uvodno besedo je imel g. Holy, o pomenu dneva je govoril starešina Sokolskega društva g. Milor Prelog. Na sporedu je bil nato nastop sokolskega naračaja, sopranistka Amidžičeva je zapela tri pesmi, g. Drago Cimperšek je na klavirju lepo odigral Sindingovo Pomladno žuborenje, g. Bat ml. se je postavil s svojo deklamacijo, Jugoslovanska folklorna skupina pa s svojim nastopom. Po končanem sporedu je bila družabna prireditev s plesom, na kateri je igral orkester pod vodstvom g. D. Cimperška.

LANUS

Miklavž se je oglasil. Kot je lani želel, se je letos zgodilo. Lani je namreč postavil kar ultimatum, da ne bo prišel več, če ne bo primernega prostora v vasi. Letos je našel prostora dovolj; pa je kar hudo v roke vzel Slovence, da naj na dvorani streho naredijo, ker na zemlji stavba brez strehe ni priporočilo za modrega gospodarja.

Smrt se je oglasila. To pot zelo nagla. Pobrala je Ignaca Cerarja, staronaseljenca, ki sicer ni živel v Lanusu, pa je imel tu že skoraj dograjeno hišo. Umrl je dne 11. decembra v bolnišnici Argerich. Naj počiva v miru!

Fara sv. Jožefa ima pa tudi vedno kaj novega. 10. decembra zvečer je bila veselica z otvoritvijo nove dvorane, ki ima sedaj že prave gledališke sedeže „semipulmane“. Redko se zgodi, da propade kino. Še bolj redko pa, da njegovi sedeži preidejo v cerkvene roke. Pri nas se je to zgodilo. Tako, da se farna dvorana kar lepo postavi.

Prvoobhajancev 8. decembra je bilo 97. Manjra skupina se pripravljala za 6. januarja. V Carasi je bilo 16 prvih obhajil. Na praznik Brezmadežne smo imeli lepo procesijo, v kateri so nosili Marijo na novotlakovane ulice. Tudi slovenska brezjanska zastava in slovensko petje ter molitev so doprinesli svoje k lepi slovesnosti, ki se je končala z večerno mazo.

Kaplan g. Janez Malenšek je odšel na duhovne vaje.

SAN FERNANDO

Slovenci iz bližnje in daljne okolice San Fernanda bomo imeli letos na sveti večer polnočnico. Pri njej bo pel slovenski pevski zbor Soča pod vodstvom g. organista Mimiča.

V San Fernando smo dobili novo slovensko podjetje. V Carupi stev. 1 sta odprla gg. Cenčič in Zelinček „Café y Bar Europeo“. Čestitamo!

Svobodna Slovenija, 15. decembra 1955 - št. 48

SLOVENC I IN ŠPORT

EVROPSKO ZLATO

Peter Mankoč ostaja kralj meranega sloga plavanja v kratkih bazenih, včeraj je v Dvorani Bruna Bianchija pestič zapored osvojil naslov evropskega prvaka na 100 m merano. Zmagoviti niz je 27-letni plavalec Ilirije začel v Valencii leta 2000, na vrhu je nato ostal še v Antwerpnu, Riesi, Dublinu, na Dunaju in nazadnje še tokrat v Trstu. Kar šest zaporednih zmag bo za druge evropske plavalce težko ponovljiv dosežek. Edina, ki se v tej statistiki uspešno kosa z našim prampionom, je Slovakinja Martina Moravcova, tudi ona je na 100 m delfin slavila pestič zapored.

V Trstu je štiri dni nastopalo devetnajst slovenskih plavalcev in plavalk. Mankoč je osvojil dve odličji (še bron na 100 m delfin), Matjaž Markič je bil v soboto tretji na 50 m prsno. Po kolajnah je reprezentanca selektorja Vlada Čermaka ponovila dosežek z lanskega EP na Dunaju. Posebno pohvalo si zaslužijo naši plavalci prsnega sloga, saj so vsi štirje (Markič, Tahirovič, Koren, Dugonjič) izboljševali osebne in državne rekorde.

Od slovenske reprezentance pa se je poslovil beloruski strokovnjak Dimitrij Mancevič, ki je z Izraelci podpisal določeno pogodbo.

ZAČELE DOBRO, A IZPADLE

Slovenska ženska rokometna reprezentanca je na svetovnem prvenstvu (skupina B) v ruskem Sankt Peterburgu uspešno začela tekmovalje. V prvem krogu je premagala Južno Korejo z 42:35, nato Avstralijo z 41:13, potem pa izenačila z Madžarsko 27:27. Po izgubi z Norveško z 22:29 je imela še možnost za uvrstitev, če bi vsaj izenačila z Angolo. Žal je tudi s to reprezentanco izgubila (27:28) in zasedla četrto mesto v skupini, kar pa ni zadostovalo za naslednjo etapo. Nastop v drugem delu so si priigrale Norveška, Madžarska in Južna Koreja.

PRVA SLOVENSKA MEDNARODNA SODNIŠKA EKIPA

Darko Čeferin je prvi slovenski sodnik, ki je sodil tekmo v evropski nogometni ligi prvakov. V torek, 6. decembra je bil glavni sodnik na tekmi v Seville med domačim Betisom in belgijskim Anderlechtom (zmagal slednji 1:0). Tudi preostali sodniki so bili iz Slovenije; pomočnika sta bila Andrej Kokolj in Marko Stančin, četrti sodnik pa Robert Krajnc.

BIATLONKE BLIZU MEDALJE

Norveške biatlonke (Liv-Grete Poiree, Gro Istad-Kristiansen, Gunn Margit Andreassen in Linda Tjørhom) so dobile tudi drugo najtežjo tekmo sezone za svetovni pokal, ki jo je gostil Hochfilzen. Kot četrta je v cilj prispela slovenska najtežja v postavi Teja Gregorin, Andreja Mali, Tadeja Brankovič in Andreja Koblar (+ 2:11,3).

SINDIKALNA REPREZENTANCA

OSEBNE NOVICE

Poroka

V cerkvi Inmaculada Concepción v Monte Grande, sta se poročila **Sandra Berlot** in **Ariel Avignone**. **Novoporočencema čestitamo in želimo sreče!**

Nove diplomantke

Dne 24. novembra je na UADE (Universidad Argentina de la Empresa) dokončala študije **Andreja Boltežar** in prejela naslov „Licenciada en Comercialización“.

V ponedeljek, 28. novembra je na fakulteti za telesno vzgojo univerze La Matanza dokončala študije **Andrejka Puntar** in prejela profesorski naslov.

Na pravni fakulteti državne univerze v Buenos Airesu (UBA) je 5. 12. dokončala študije **Sabina Potočnik** in postala diplomirana pravnik.

Vsem novim diplomantkam iskreno čestitamo in želimo obilo poklicnih uspehov!

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Proprietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alojzij Rezelj / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinctis.com.ar

Za Društvo ZS: Alojzij Rezelj / Urednik: Tone Mizerit / Sodelovali so: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Jože Novak, Peter Urbanc, Jože Šmon, Avgustin Šmon, Jože Novak, Mara Črnak Sanchez, Astrid Llanos. Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina, catholic.net.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 75, pri pošiljanju po pošti pa \$ 100; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“.

Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: (54-11) 4362-7215 - E-mail: info@vilko.com.ar

